І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

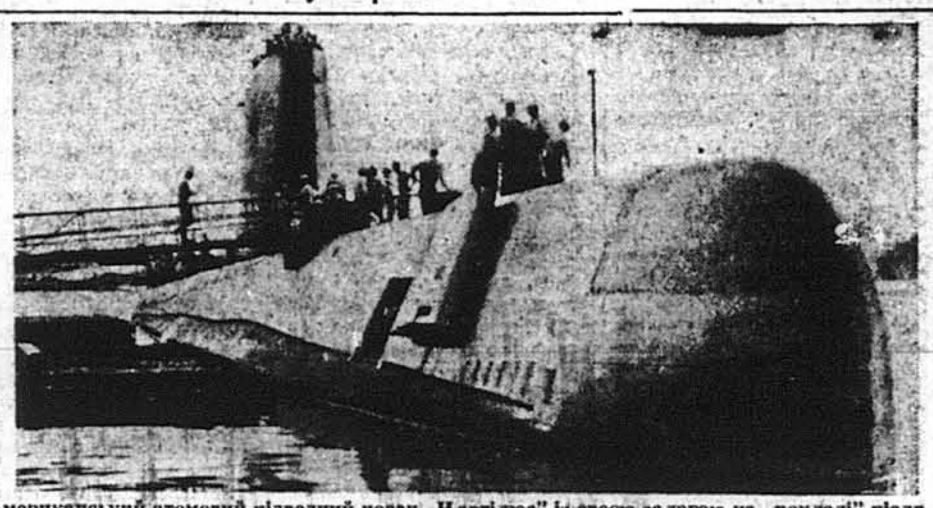
СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXV. Ч. 153. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 12-го СЕРПНЯ 1958. 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 12, 1958. No. 153. VOL. LXV.

„НАВТІЛЮС" ПЕРЕПЛИВ ПОПІД ПІВНІЧНИЙ БІГУН ІЗ ПАЦИФІКУ НА АТЛЯНТИК

Амбасадор Вітні передасть відзначення президента Айзенгавера членам залоги славної субмарини

Американський атомовий підводний човен „Навтілюс" із своєю залогою на „покладі" після відбутої попід Північним бігуном подорожі.

Вашингтон. — Славний в цілому світі атомовий підводний човен „Навтілюс" дня 12 серпня має прибути до англійського порту Портленду, куди на цей час прилетить з Вашингтону командант „Навтілюса" та привезе відзначення Президента Айзенгавера які членам залоги і присутнім на кораблі науковцям передасть американський амбасадор до Англії Джан Гей Вітні. „Навтілюс" залишиться в Портленді 5 днів, а після того відпливе в невідомому напрямку. 8-го серпня світ довідався про те, що амери човен „Навтілюс" переплиг човен „Навтілюс" перепив попід Північний бігун та тим способом відкрив по раз перший новий шлях з Пацифіку до Атлантику, про який 90 років тому мріяв французький автор фантастичних повістей Жюль Верн, опублікувавши в 1869 році повість — „20,000 миль під водою". Командантом „Навтілюса" є командор В. Р. Андерсон який 24-го липня біля Перл Гарбору почав свою історичну плавбу, а закінчив її 7-го серпня коло Ісляндії в Европі. „Навтілюс" занурився в Пойнт Берров, Аляска, і впродовж 4-ох днів плив попід воду, щоб виплисти на поверхню на Атлантику між Шпіцбергеном і Гренляндією. Світ довідався про цей осяг американського підводного човня аж тоді, коли президент Айзенгавер 8 серпня відзначив скіпера командора В. Р. Андерсона Легіоном Заслуги, а всі моряки й науковці (116 осіб), які були на „Навтілюсі", дістали окремі відзначення Президента (золоте „Н" на стяжечці). Президент написав в окремій почесній грамоті комаидантові Андерсонові, що „Навтілюс" під його проводом відкрив новий шлях між Східньою і Західньою півкулями. „Це вможливлює дальші досліди в цьому напрямку і дає можливість користуватися тягаровими атомовими підводними човнами". Вістка про успіх Андерсона блискавкою облетіла столицю. Сенатор Вільям Ф. Новленд заявив: „Це додасть відваги і пригадає нам вірити самим в себе". Подібно висловлюються і демократичні члени Конґресу. Військовий експерт щоденника „Ню Йорк Таймс" Генсон В. Болдвін пише, що успіх Андерсона має велике значення в ділянці оборони, бо той шлях по раз перший в історії може бути використаний для стратегічних цілей і для створення нових оборонних фронтів. З Білого Дому комодор Андерсон пішов просто до будинку фльоти до контрадмірала Г. Дж. Ріковера, щоб скласти пошану тому, заслугою якого є будова підводного атомового човна „Навтілюса". Англійська преса привітала американський успіх новинками на чолових сторінках і окремими редакційними статтями, а команда фльоти вислала ґратуляції до шефа морських операцій. Щоденник „Дейлі Телеґраф" назвав плавбу „Навтілюса" відповіддю на совєтський „Спутнік". Совєтська преса спочатку мовчала, тільки совєтські океанографи, які були на прийнятті в Москві з приводу Міжнародного Геофізичного Року, випили тост в честь американського „Навтілюса". Совєтська пресова аґенція „Тасс" повідомляє про успіх „Навтілюса" з заввагою, що американський уряд з цього приводу жадатиме більше грошей від Конґресу на побудову фльоти. — Андерсон вислав листа Президентові 3-го червня, пливучи попід Північним бігуном такого змісту. „Маю честь повідомити Вас, що через кілька хвилин „Навтілюс" доплиове до Північного бігуна і довершить першої трансполярної плавби". Таким чином за дату успіху „Навтілюса" треба вважати день 3-го серпня 1958 р.

Гувер про фальшиві твердження „Правди" й „Ізвест-ій"

Ню Йорк. — Колишній президент Герберт Гувер відзначав 10-го серпня 84-ті роковини з дня своїх народин і при цій нагоді говорив про деякі моменти свого життя. Між іншим він спростовував фальшування щоденників „Правди" і „Известій" про те, що ЗДА в роках 1921-1924 не помагали голодуючим мільйонам населення, тільки привезли були до СССР „350 шпигунів". Гувер сказав, що ЗДА вели допомогову акцію коштом 75,000,000 долярів, і як це самі комуністи ствердили, вратували від голодової смерти від 17-ох до 20-ох мільйонів осіб. Гувер очолював ту допомогову акцію і тоді був дістав велику грамоту, підписану всіми визначними комуністами, в якій вони дякували ЗДА за цю допомогу і твердили, що „ніколи не зубудуть тієї великої праці американського народу". Тепер представники совєтської урядової преси забули про те, що було 1924 року і пишуть про американських шпигунів в роках 1921-1924.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер**, приймаючи в трояндовому городі 130 кадетів - летунів із 18-ох держав, сказав, що немає нічого важливішого в світі, як постійна праця для здобуття справедливості і тривкого миру.

● **Метт Генсон**, на відзначення своїх 100-их народин, уперше відбула прогулянку гелікоптером.

● **Фірма Атлантик енд Пасіфік** зменшує ціну на каву від двох до чотирьох центів на фунті. Фірма Гренд Юніон також зменшила ціну на каву на два центи від фунта.

● **У Метрополітальному музеї в Ню Йорку** безногій грецькій статуї Афродити, купленій у Німеччині в 1952 році, доороблено ноги.

● **Президент Айзенгавер** визначив тиждень, який починається 5-го жовтня, як Тиждень Запобігання Пожежам.

● **Комісар здоров'я Нюйоркського стейту д-р Герман Гіллбу** заявив, що поліо ще не зліквідовано і всі особи до 40 років повинні тричі нащепитися проти цієї недуги. В стейті Ню Йорк 2,800,000 осіб від 20 до 40 років ще ні разу не щепилися вакциною д-ра Солка.

● **14-річний Мортон Т. Дуліт** із Брістолю, Вермонт, довідавшись, що його мати народила четверту донечку, утік з дому. Поліція знайшла його за 80 миль у стейті Ню Йорк коло Ґленс Фолсу. Вдома хлопець сказав батькові „Не можу уявити собі, як я буду жити з чотирма сестрами. Я цього не витримаю".

Конґрес плянує закінчити працю в цьому тижні

Вашинґтон. — 85-тий Конґрес плянує вже при кінці цього тижня закінчити свою другу сесію та почати виборчу акцію з огляду на цьогорічні вибори. Демократичний провід в обох палатах не хоче допустити до поспіху при ухвалюванні численних законопроєктів, але конґресмени і сенатори не дуже на це зважають і думають про те, щоб вже в п'ятницю або суботу виїхати в свої виборчі округи. Перед Конґресом є ще цілий ряд законопроєктів, які треба конче ухвалити. До них належить законопроєкт про збільшення старечих пенсій і вкладок до соціяльного забезпечення, законопроєкт про зменшення влади Найвищого Суду ЗДА, викінчення законопроєктів про торгівлю з закордоном, допомогу закордонові, та ухвалення законопроєкту про технічні зміни при плаченні прибуткових податків.

В липні було 65,179,000 затруднених і 5,294,000 безробітних

Вашинґтон. — Статистичні бюра департаментів праці і торгівлі повідомляють, що в місяці, який скінчився в половині липня, число затруднених становило 65,179,999 та 198,000 більше як в попередньому місяці, а число безробітних виносило 5,249,000 — на 143,000 менше як в червні ц. р. Збільшення числа затруднених є замале на той час сезону, але статистики вдоволені тим, що збільшилося число затруднених в промислі. Число робітників в фармерстві було менше ніж звичайно буває в цьому часі, а це тому, що часті дощі не сприяли праці в полі. Про поправу в промислі свідчить те, що число пересічних тижневих годин праці становило 39 годин і 12 мінут, а звичайно воно зменшувалося в літньому часі.

НА ПЛАСТОВІЙ ОСЕЛІ ВІДЗНАЧЕНО УРОЧИСТО 40-РІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Іст Четгем, Н. Й. — Щорічний День Пластуна на Пластовій Оселі в Іст Четгем, де відбуваються тепер хлоп'ячі пластові табори (новаків і юнаків), був присвячений цього року 40-річчю Української Державности. Відкриття Дня Пластуна відбулося в суботу 9-го серпня о 2.30 год. по полудні при численній співучасті прибулих на ці дні до Іст Четтему батьків і громадян. Започатковано урочистості піднесенням українських прапорів на збудованому новацьким табором кораблику „Юрій Побідоносець" і промовами адміністратора Пластової Оселі пл. сен. А. Копистянського та команданта новацького табору пл. сен. Якова Шегрина. Після теренових змагань проведених під проводом представника Братства І Дивізії УНА пл. сен. Юрія Ференцевича, увечері цього ж дня відбулася в юнацькому таборі „Загін Завзятців" святочна ватра присвячена 40-им роковинам проголошення Української Державности. Відкрив ватру команґант табору і крайовий комамдант пластунів Нестор Шуст, вітаючи прибулих на свято представників пластового проводу, головного булавного пластунів Богдана Кравцева та голову КПСтаршини Яр. Падоха, гол. предсідника УНСоюзу і президента УККА Дмитра Галичина, заступника гол. предсідника УНС Йосипа Лисогора, що є також віце-президентом УККА та референтом молоді в УККА, представників преси редакторів А. Драгана, Є. Зиблікевича й О. Лисяка, представника Братства І Д УНА Ю. Ференцевича та інших. Після відчитання відповідного уривку з IV Універсалу Української Центральної Ради промовляв Богдан Кравців. З черги промовляв п. Д. Галичин, сам кол. УСС та активний учасник боротьби за українську державу, який у своєму привітанні підкреслив вірність пластової молоді ідеям та традиціям боротьби за українську державність. На дальшу програму ватри склалися деклямації, пісні та виступи пластунів, м. і. теж урочистість передачі прапору відновленого XXVII Куреня ім. Б. Хмельницького. Закінчено День Пластуна в неділю 10 серпня Службами Божими, що їх відправили для католиків Впр. о. Дорош і для православних Всч. о. Міненко. тереновими грами та збіркою, під час якої промовляли голова Крайової Пластової Старшини д-р Ярослав Падох та адміністратор таборів і член КПС А. Копистянський.

ВАТРА НА ДИТЯЧІЙ ОСЕЛІ УНСОЮЗУ

Союзівка, Керґонксон, Н. Й. — Минулої суботи дня 9 серпня дитяча відпочинкова оселя на Союзівці, в якій тепер перебуває 30 дівчат у віці від 7 до 11 р-ів, влаштувала ватру. На програму ватри склалися скечі, інсценізації, танці та різні забави. Ватрою проводила п-на Христина Конашевич. Дитяча Оселя, що її провідницею є п-ні Апольонія Кини, триватиме до 23 серпня і вже в цьому першому році свого існування себе більше ніж виправдала.

Наукова комісія ОН стверджує шкідливість радіяції від атомових вибухів

Об'єднані Нації. — 15-членна Наукова комісія Об'єднаних Націй ствердила одноголосно, що радіяція внаслідку штучних атомових вибухів є шкідлива чи то безпосередньо для людського здоров'я, чи для майбутніх поколінь, погано впливаючи на насліддість. Стверджено, що навіть найменша кількість атомової радіяції шкідлива для людства. Однак ця Комісія відкинула більшістю 10 голосів проти 3-ох, при двох, що стрималися, совєтський внесок, що поручав негайне припинення всяких дальших атомових експериментальних вибухів. „За" таким внеском були тільки представники СССР, Чехословаччини й З'єдиненої Арабської Республіки. Ті, що голосували „проти", мотивували своє становище браком компетенції Наукової комісії ОН забирати слово в справах, які залежать від суверенних рішень держав або від міжнародного порозуміння. Все ж, за загальним стверджуванням, оприлюднене широке звідомлення Наукової комісії ОН в справі штучних вибухів атомових бомб — скріпить позицію всіх противників таких вибухів.

ЗДА підтримують політику невизнання комуністичного Китаю

Вашинґтон. — Державний Департамент розіслав в останніх днях до всіх амбасад ЗДА у широкому світі обширний документ, в якому з'ясовує політику ЗДА супроти комуністичного Китаю, виправдуючи, боронючи і підтримуючи надалі дотеперішню позицію — не визнавання комуно-китайського режиму і не зберігування з ним ніяких дипломатичних взаємин. ЗДА заперечують, наче б це була непорушна американська позиція. Вона може змінитися, але така зміна залежить або від основної зміни становища комуністичного Китаю у відношенні до зовнішнього світу, або від радикальної зміни ситуації на Формозі, осідку існування націонал-китайського уряду. Америка пригадує 142,000 жертв, принесених на корейському воєнному фронті з вини комуно-китайської агресії. Однак, поминаючи навіть Корейську війну, комуністичний Китай весь час одверто проповідує свою ціль — знищення, наспілку з Совєтами, існуючого порядку у вільному світі та підкорення його своїй комуністичній системі. Комуно-китайський режим доказав, що йому не залежить на піднесенні культури і на добробуті власного народу. Комуністи, які правлять в Китаю, становлять найвище 2% китайського народу, а всі познаки вказують, що нарід в Китаї і досі ненавидить комуністичну диктатуру. Тривкість комуністичної влади в Китаї позірна, як в усіх диктатурах, які завжди викликають враження твердости, поки не проваляться. Визнання Америкою комуністичного режиму було б ударом для всіх вільних народів в Азії, загрожених комунізмом. Зокрема воно було б катастрофою для антикомуністичного китайського руху. ЗДА декларують ще раз вірність союзові з національним Китаєм та противляться допущенню комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй.

Хрущов нацьковує Грецію і Швецію проти Заходу, погрожує Швайцарії

Атени. — Грецький уряд дістав в минулу суботу 9-го серпня ц. р. ноту від Совєтів з закликом, щоб Греція підтримала на терені Об'єднаних Націй заходи Совєтського Союзу за негайне відкликання Америкою військ з Ливану. Хрущов пояснив, що він звертається до Греції, як до південно-східньої европейської країни, географічно заінтересованої у відносинах на Середньому Сході. При цій нагоді Хрущов нацьковував Грецію проти Англії за її політику на Кипрі. Хрущов прикидався приятелем кипрських греків, які домагаються для себе права самовизначення, себто прилучення до Греції. — Одночасно Нікіта Хрущов прислав подібну ноту невтральній Швеції. У свому листі до шведського прем'єра Таґе Ерляндера Хрущов нав'язав до заввваг Ерляндера прихильних для концепції нової конференції на вершинах. Покликуючись на те становище Ерляндера, Хрущов просив його „прихильної співпраці" з СССР в справі Середнього Сходу. — Ще іншу ноту Совєтський Союз переслав Швайцарії. Совєти запротестували проти рішення Швайцарії придбати для своєї армії атомову зброю та погрожували, що включення себе Швайцарії до держав, що мають атомову зброю, грозило б Швайцарії знищенням її самостійности. Швайцарський уряд відразу оприлюднив заяву в пресі, що Совєти, які самі до зубів озброєні атомовою зброєю, мають найменше право забороняти будь-кому іншому також озброюватись.

ГРОМИКО ПРИБУВ ДО НЮ ЙОРКУ

Міністер закордонних справ СССР Андрей Ґромико прибув до ЗДА, щоб взяти участь в сесії Генеральної Асамблеї ОН. Під посиленою охороною американської поліції, скривлений і незадоволений він розмовляє на летовищі із совєтським амбасадором до ОН Соболєвим.

ЗДА Й СССР ЗГОЛОСЯТЬ СУПЕРЕЧНІ ВНЕСКИ НА ГЕНЕРАЛЬНІЙ АСАМБЛЕЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Об'єднані Нації. — ЗДА й Совєтський Союз зголосять на надзвичайній сесії Генеральної Асамблеї, яка в найближчу середу зійдеться на ділові наради, дві, одна одній суперечні пропозиції щодо розв'язки проблеми Середнього Сходу — інформує преса. Американський внесок жадатиме створення для Середнього Сходу міжнародної поліції, заґарантування Об'єднаними Націями непорушности існуючих на Середньому Сході державних кордонів, створення окремої Комісії для розгляду скарг від середньосхідніх країн на всякі прояви посередньої аґресії, створення окремої економічної комісії для підтримування економічного розвитку середньо-східніх країн при співпраці країн, продукуючих нафту та транспортуючих її, і припинення перегонів у зброєнні між країнами Середнього Сходу. Зате Совєтський Союз жадатиме в першу чергу осудження ЗДА й Англії за їх інтервенцію в Ливані й Йорданії, проголошення заборони продажу зброї не тільки всім середньо-східнім арабським країнам, але також Ізраїлеві, Туреччині і Іранові, скликання конференції „на вершинах" для справи Середнього Сходу та посилення економічної допомоги для арабських країн Середнього Сходу, головно у користь їх індустріялізації. До Ню Йорку прибув уже совєтський міністер закордонних справ Андрей Ґромико, який в інтерв'ю на летовищі заявив, що Совєти вважають „надзвичайно поважною справою" конечність відкликання військ ЗДА й Англії з Ливану і Йорданії та що СССР співпрацюватиме в ОН над шуканням розв'язки. На летовищі зосереджено 125 поліціянтів для охорони Ґромика проти можливої демонстрації, а проводжали його на летовищі на пресову конференцію по 15 поліціянтів з кожного боку. На Генеральну Асамблею прибудуть англійський міністер закордонних справ Селвин Ллойд, єгипетський міністер д-р Махмуд Фавзі, ливанський міністер закордонних справ д-р Шарль Малік в асисті двох делеґатів від поміркованої ливанської опозиції, та багато інших міністрів закордонних справ. Американській делеґації головуватиме державний секретар Дж. Ф. Доллес, але не є виключене, що промову на Генеральній Асамблеї виголосить президент Айзенгавер. Ґромико заперечив, наче б Хрущов збірався приїхати до Ню Йорку на засідання Генеральної Асамблеї. В кулуарах ОН йдуть вже тепер метушливі заходи, щоб приєднати до позиції ЗДА чи позиції СССР бльок 28-ох азійсько-африканських країн, 4 скандинавські країни та Грецію й Ірляндію, яких позиції не дуже ясні. Ці невтральні країни становитимуть „язичок при вазі" в голосуванні над американським та совєтським внесками. Ясно, що йтимуть заходи для знайдення компромісової формули.

Гаммершилд закликає до конструктивної розв'язки проблеми Середнього Сходу

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Даґ Гаммершилд забрав слово на першому засіданні надзвичайної сесії Генеральної Асамблеї в минулу п'ятницю 8 серпня ц. р. і запропонував, щоб ця сесія Генеральної Асамблеї зайнялась конструктивною розв'язкою середньосхідніх проблем. Він подав три принципи свого пляну: 1. щоб усі арабські країни ще раз публічно задекларували засади, на яких спирається Арабська Ліґа, а саме взаємне пошанування державної самостійности, не встрявання у внутрішні справи інших держав та відмова від неаґресії, 2. продовжування та поширення активности аґенцій ОН в Ливані і Йорданії та 3. співпраця арабських держав, які продукують нафту і тих, що влегшують її перевіз, на економічному полі, для піднесення свого добробуту та для використання своїх водних джерел. Врешті, декларація Гаммершилда була в детайлях дуже неясна. — Те перше засідання Генеральної Асамблеї тривало 35 хвилин і скінчилося перерванням засідань до найближчої середи, щоб уможливити приїзд всім міністрам закордонних справ. Ширшу промову виголосив президент Генеральної Асамблеї, новозеляндець Леслі Мунро, який закликав делеґатів, щоб вони відмовились від полеміки і взаємних закидів, а шукали конструктивної розв'язки проблеми. Його підтримав американський делеґат Генрі Кебот Лодж. Совєтський представник Аркадій Соболєв, всупереч здогадам, не згадував нічого про комуністичний Китай, а тільки далі торочив байки про американську „аґресію" в Ливані.

У СВІТІ

● **Джек Л. Варнер**, 66-річний піонер американського фільмового промислу, який 45 років тому заклав був перше невеличке кіно в Пенсилвенії, а згодом став президентом мультимільйонового підприємства „Варнер Брадерс Пікчерс", їдучи спортовим автом на французькій Рів'єрі, за 5 миль від своєї вілли зударився з вантажним автом і знаходиться при смерті.

● **Південно - корейський прокуратор** домагався покарати смертю Кі Дку Юнґа, що був головним змовником у заволодінні пасажирським літаком в лютому ц. р., який скеровано потім з 34 пасажирами до північної Кореї, на комуністичне летовище. Суд засудив названого корейця на 7 років в'язниці.

● **Новий уряд в Іраку** розписав набір до на піввійськової формації „Народні сили спротиву", до якої можуть належати юнаки й юначки з Іраку й „інших приязних арабських країн". Автором проєкту такої „народної міліції" є новий міністер внутрішніх справ Іраку, Абдель Салям Мохаммед Аріф, звеличник єгипетського президента Нассера і Совєтів. Чужинці в Іраку бояться, що ця „народна міліція" стане прибіжищем для комуністів і авантюристів, які впливатимуть на новий курс режиму.

● **Єлисавета II прийняла на** авдєнції 320 архиєпископів і єпископів, учасників конференції в Лямбеті, скликаної Англіканською Церквою для Церков Коммонвелту, з численними представниками інших Церков.

● **Італійський президент** Джованні Ґронкі ще в лютому ц. р. запросив єгипетського президента Ґамаля Нассера на відвідини до Риму. Ця візита мала відбутись в червні. Скарга Ливану перед ОН проти Об'єднаної Арабської Республіки і гостра криза на Середньому Сході відсунула ці відвідини. Італійські керівні кола, які дуже дбають за добрі відносини Італії з арабським світом, не хочуть тепер наражати собі Америки й Англії, поки в цих країнах не уляжеться гострий критицизм супроти Нассера за його аґресивність у відношенні до всіх інших малих арабських країн, які він за підтримкою Москви хоче об'єднати в одну імперію.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3. N. J.

ЩЕ ОДНА ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ОН

За одноголосною постановою 11-членної Ради Безпеки Об'єднаних Націй, прийнятою в четвер минулого тижня, наступного дня почалася надзвичайна сесія Генеральної Асамблеї, цієї найвищої міжнародної державно-політичної організації, що й цього тижня продовжує свої наради. Америка і її західні сусіди вважають, що ця Генеральна Асамблея зійшлася внаслідок скарги Ливану і Йорданії проти посередньої агресії, переведеної на їх терені Об'єднаною Арабською Республікою. Совєтський Союз стоїть на становищі, що сесія зійшлася внаслідок збройної інтервенції ЗДА й Англії в Ливані і Йорданії, щоб покласти край цій „агресії". Ці дві суперечні інтерпретації причини скликання сесії та її цілі збігаються в одному: річ іде про загальну ситуацію на Середньому Сході. Ані ЗДА не твердять, що коли Єгипет і Сирія перестануть вмішуватися у внутрішні справи Ливану за його нового президента Фуада Шегаба, то відпаде джерело неспокою на Середньому Сході, ані Совєти не кажуть, що спокій настане і мир буде запевнений, як тільки будуть відкликані війська ЗДА й Англії.

Таким чином проблема, якою займається Генеральна Асамблея ОН, куди ширша, складніша й різнограниіша. Коли після першої світової війни розпалася Оттоманська імперія, її місце на Середньому Сході зайняла Англія і Франція. Після другої світової війни скінчилось володіння обох цих держав на Середньому Сході, який розпався на вісім держав. Оточена вінком арабських держав, постала Ізраїльська республіка. Війна за її існування скінчилася в 1949 році перемир'ям, яке триває по нинішній день. Але це — напіввоєнний стан, бо арабські країни Ізраїлю не визнають, ніяких зв'язків з ним не підтримують і постійно, неприховано заявляють, що їх ціллю є знищити Ізраїль, як самостійний державний твір. Поруч із цим правно-політичним станом, ввійшли два нові моменти: відроджений арабський націоналізм і посилений наступ Совєтів. Арабський націоналізм в його теперішній формі зродився щойно в реакції на програ війни з Ізраїлем, а могутнім поштовхом для того розвитку була успішна революція в Єгипті проти скорумпованого королівського режиму. Намагаючись чимшвидше стати мілітарною потугою та лідером всього арабського світу, Єгипет знайшов собі в Москві постачальника зброї й політично-економічного покровителя. Цей неприродний союз арабського націоналізму й совєтського імперіялізму, що в його постанні чимало завинила невдала західня політика, докраю загострив відносини, бо, поруч ізраїльсько-арабського конфлікту і поруч боротьби арабського націоналізму проти залишків колоніялізму, на Середній Схід поширилась холодна війна між західнім вільним світом і Совєтами. Додаймо до цього ще проблему середньо-східньої нафти, Суезького каналу, спільних із Совєтами північних кордонів цілого ряду середньо-східніх країн, нужду арабських автохтонних мас, феодальну систему в одних середньо-східніх країнах та економічну залежність в інших, додаймо внутрішньо-арабські спори, атмосферу демагогії, 900,000 бездомних арабських утікачів з Палестини і т. п. квітки — і будемо мати в найзагальніших рисах середньо-східній горіх, що його тепер мають розгризти Об'єднані Нації.

І тому в усій західній пресі панує глибокий скептицизм щодо можливостей конструктивної розв'язки цієї проблеми на теперішній сесії ОН. Індійський прем'єр Неру схопив цей сумнів коротко: чим більші збори ,тим менше шансів вирішити на них будь-яку складну справу. Генеральна Асамблея відбула вже 12 звичайних сесій і 4 надзвичайні. Хоч звеличники цієї установи покликаються на самий факт передачі цієї справи знову на форум Об'єднаних Націй як на доказ незаступної вартости цієї установи, проте цьому оптимізмові протиставиться факт, що чейже справа Середнього Сходу знаходиться на форумі ОН уже десять років, а з-посеред чотирьох надзвичайних сесій Генеральної Асамблеї — три були також присвячені цій справі! І практичний вислід усіх цих зусиль такий, як його бачимо тепер. Із зростом числа членів ОН до 82-ох — можливості дістати 54 голоси за будь-яку відважну й рішучу постанову надзвичайно змаліли. Поруч із 10-членним совєтським бльоком існує 28-членний бльок азійсько-африканських, здебільша „невтральних" країн. А понад цілим лябіринтом інтересів, впливів і закулісових інтриг стоїть зла воля Совєтів. Генеральна Асамблея ОН прийняла протягом 6-ох тижнів восени 1956 року 7 резолюцій проти совєтської агресії на Мадярщині. Вона виразно ствердила порушення чартеру ОН Совєтами і двічі закликала їх стягнути свої війська з Мадярщини. Всі ті слова сплили по совєтській совісті, як вода по гладкому камені. А ні на яке рішуче діло Об'єднані Нації не здобудуться. І тому люди у вільному світі зв'язують свої надії радше з Білим Домом у Вашингтоні, ніж із скляним палацом у Ню Йорку.

ЗДА І ЛАТИНСЬКА АМЕРИКА

Подорож державного секретаря Джана Фостера Доллеса до Бразилії і наради, що їх він відбув з президентом тієї країни Хусцеліно Кубічеком та іншими представниками бразилійського уряду, звернули знову увагу політичного світу на проблеми Південної, або Латинської Америки, які починають ставати такими ж гострими й загрозливими, як і проблеми Середнього Сходу, що малощо не довели до нового світового конфлікту.

Так само, як на Середньому Сході, З'єдинені Держави Америки докладали всіх зусиль, щоб допомогти недорозвиненим економічно країнам Латинської Америки, і так само майже єдиним наслідком американської допомоги (технічної, грошової, а інколи й мілітарної) був, з одного боку, зріст протиамериканських настроїв і тенденцій вирватися з-під американського „впливу", а, з другого боку, відкривання дверей не тільки совєтській пропаганді, але й комуністичній інфільтрації, що її можна визначити, як початок „посередньої агресії", рішуче засудженої недавно президентом Айзенгавером у зв'язку з переворотом в Іраку і загрозою перевороту в Ливані.

Не зважаючи на всі договори дружби і на всі пакти, підписані на міжамериканських конференціях, взаємини між країнами Латинської Америки і З'єдиненими Державами Америки позначилися востаннє такими подіями, як бурхливі демонстрації проти віце-президента Ніксона в Перу та Венесуелі під час його поїздки по тих країнах у травні ц. р. і спроби ворожих демонстрацій під час поїздки д-ра Мілтона Айзенгавера по країнах Середньої Америки в липні ц. р.

Переговори між державним секретарем Доллесом і бразилійським президентом Кубічеком мали бути присвячені саме повному перегляові існуючої міжамериканської політики. Перегляду такого домагався президент Хусцеліно Кубічек у своєму недавньому листі до президента Айзенгавера. Для здійснення бразилійської пропозиції мала б відбутися незабаром також конференція голів усіх держав американського континенту. Згідно з пропозицією Бразилії, яка в деякій мірі виступає як репрезентант південно-американських держав, на порядок нарад запропонованої конференції мали бути поставлені не тільки справи американської підтримки для „поборювання відсталости" південно-американських країн ,але й надання їм права вирішування чи хоч би консультації в міжнародних справах, як, наприклад, під сучасну пору, в справах Середнього Сходу. З другого боку, З'єдинені Держави Америки мали б вимагати від урядів південно-американських держав активнішої і рішучішої політики в поборюванні комуністичної інфільтрації, устійненої в постановах конференції міністрів закордонних справ американського континенту, що відбулася в Каракасі (Венесуеля) в 1954 році.

Найважливішими для країн Південної Америки, але водночас найбільш загрозливими для добрих взаємин між цими країнами і ЗДА є економічні проблеми. Є вони найважливішими тому, що всі без винятку південно-американські держави „хворіють на недорозвиненість", як це визначив Кубічек у своєму листі до Айзенгавера, і що вони, як ніколи досі, потребують чимраз більшої допомоги і чимраз більших та пливкіших кредитів для свого господарського розвитку і для задоволення потреб зростаючого населення. Але водночас із цим, навіть найбільш ефективна економічна підтримка південно-американських країн може мати небажані для ЗДА наслідки, бо комуністичні й підбурювані комуністами націоналістичні елементи дуже легко можуть представити масам таку допомогу ЗДА, як намагання їх встановити свою повну домінацію. Полегшити таку пропаганду може й та обставина, що ЗДА здійснюють свою економічну підтримку здебільша через приватний капітал ,який не завжди рахується з інтересами широких мас населення і з дійсними потребами даних країн. Дуже часто місцеві комуністи й шовіністи представляють американську допомогу, як підтримку для місцевих капіталістів і диктаторів. Тому Бразилія й інші держави Південної Америки хотіли б, щоб ЗДА давали більше кредитів із державних фондів на розвиток публічних інвестицій у цих країнах.

Розв'язати всі ці актуальні проблеми й труднощі не так то легко. Особливо ж важко добитися того, щоб широкі народні маси правильно розуміли інтенції й цілі допомоги ЗДА. Тут треба перебороти не тільки існуючі ресентименти, але й постійну спритно керовану комуністичну антиамериканську пропаганду. З другого боку, З'єдинені Держави мусять вистерігатися у своїх взаєминах з країнами Латинської і Середньої Америки таких помилкових заходів, як підтримування того чи іншого диктатора або такої чи іншої групи місцевих індустріялістів. Дуже яскраво і конкретно висловив цю потребу віце-президент Ніксон після свого повороту з Південної Америки у промові в Національному Пресовому Клюбі 22 травня ц .р., заявивши, що завданням американських державних і приватних інвестицій не може бути збагачування багатих і зубожування вбогих, і що ціллю американської політики мусить бути піднесення загального добробуту в Південній і Середній Америці.

КОЛИСЬ ДАВНО...

Колись давно
аж триста літ тому
Вона коня
з криниці напувала,
І вірила
в коханні одному,
Дише його
з походу виглядала.
У тій криниці
висохла вода,
Курні шляхи
засизили асфальти —
Вона ж стоїть
струнка і молода,
Все козака
з походу вигляда
Із-за Дніпра,
з-за Одера,
з-за Альти.

ПЛ. ВОРОНЬКО

МИХАЇЛ ЗОЩЕНКО

Цими днями помер після тяжкої недуги в Ленінграді останній гуморист старшого покоління російських письменників — Михаїл Зощенко. Так само, як Микола Гоголь, був він полтавським українцем і так само все своє життя присвятив російській літературі. Навряд чи й признавався він до українства, проживаючи останні 40 років свого життя в московському оточенні, на півночі Росії.

Михаїл Зощенко так і помер не „реабілітований" після гострої на нього нагінки в 1946 році, і ніби забутий всіма. У жадній совєтській енциклопедії його немає. Але це забуття було наказане, бо ж був він на протязі довгих років найпопулярнішим у Росії письменником-гумористом, і книжки його розходились у сотнях тисяч примірників. „Нервові люди", „Вельмишановні громадяни", „Аристократка", „Тяжкі часи", — всі ці й інші збірки його оповідань і повістей користувались надзвичайним успіхом не лише в Совєтському Союзі, але й далеко поза його межами.

Українському читачеві Зощенко відомий у перекладах переважно коротких його гуморесок. Його залюбки читали й розуміли на Україні, бо хоч всі його персонажі „чисто русскі люди", але гумор автора наскрізь український і дуже близький до гоголівського „сміху крізь сльози". А поза тим — він глибоко сучасний, бо весь виходить із живих совєтських буднів.

У „соцреалістичній" літературі, в якій усе підмальоване й припудроване, в якій усе точнісінько так ,як у житті, тільки навпаки, — Зощенко, очевидно, був чужою людиною, а його чудакуваті, здавалося б, герої — „пережитками минулого", дармащо на вулицях, у комунальних мешканнях, в трамваях і в довгих чергах („а що тут дають?") вони становили й становлять переважаючу більшість.

Як американський Чарлі Чаплін, вибрав собі Зощенко за головного героя масового обивателя ,оту „сіру людину", існування якої ще в 20-х роках совєтська офіційна критика признавала і оправдувала. Але вже сьогодні ця „сіра людина" в потріпаному піджачку й засмальцьованій кепці ріже око комуністичному цензорові, дисгармонує на тлі декоративних „чудо-богатирів", що у фабриках перевиконують норми, на міжнародних бігових доріжках встановлюють рекорди і на сценах Ню Йорку та Парижу репрезентують Совєтський Союз як танцюристи та музики. Чар. Чаплін розхитував підвалини ненависного йому капіталістичного устрою, а Зощенко — може й не зовсім свідомо — совєтського. Обидва — в ім'я „сірої людини". Чи знає знаменитий американський артист-комік, що тепер в Совєтському Союзі „сіра людина" не в пошанівку, що її коротка золота доба вже давно минулась, а самого Зощенка зацьковано й проскрибовано не за що інше, як за „низькопоклонство перед буржуазною культурою Заходу?" „Сіра людина", якщо хоче тепер ввійти в совєтську літературу, то мусить наклеїти собі на уста широку усмішку, випнути на „рад старається" груди і, співаючи хвалу черговому диктаторові, „шагати по жизні" назустріч сонцеві. І тому Зощенко із своїми героями є в СССР нонсенсом.

Соцреалістом Зощенко себе ніколи не вважав. „Єдиною чесною школою" називав він натуралістичну — правда, ще тоді, як Горький соцреалізму не придумав, а Сталін ще не проголосив його обов'язковим для кожного письменника. Розквіт творчости Зощенка припадає на ті роки після революції, коли ще існували в совєтській літературі „попутники". Він, очевидно, був останнім „попутником", що старався підглянути й змалювати життя таким ,яким воно є насправді.

Галерія зощенківських персонажів дуже широка й кольоритна: робітник, дрібний купець, трамвайний кондуктор, вуличний маляр, баба-самогонниця, нічний сторож, дрібний службовець, солдат, колгоспник, хлопці й дівчата з передмістя... Всі вони говорять тою часто кумедною мовою, якою говорить і думає вулиця, уживаючи слів у невластивому значенні, з претенсією на освіченість. Тісно поєднуючи комізм слова і комізм ситуації, Зощенко не творив нової літературної форми — з російських письменників так само писав хоч би й його попередник Горбунов. Але введені в совєтську літературу, з новими, створеними революцією словами й виразами, виповнені іншим соціяльним змістом, зощенківські герої виконують зовсім іншу функцію, як герої Горбунова чи будь-якого іншого дореволюційного письменника. Його „сірі люди" розкривають лаштунки підсовєтського животіння з його гіркими злиднями, вічною гонитвою за шматком хліба, дріб'язковими клопотами та сварками і... з нездійсненими надіями, породженими Октябрською революцією.

А проте, збірний зощенківський тип зовсім не є „контрреволюціонером", невдоволеною режимом людиною, прихованим його ворогом. Навпаки, це до смішного льояльний совєтський громадянин, часто навіть бувший активний учасник революції і — переконаний оптиміст, який, спотикаючись на житейському груді, вічно голодний, обдертий і з усіх боків битий лихом — вірить, що всі його злидні колись минуться, що все це — лише „тимчасові труднощі", „тяжка спадщина царату". Трагікомічний оптимізм свого збірного героя висловив Зощенко в одному з оповідань так: „Може кому після революції палаци й дісталися, але Іванові Семеновичу, між іншим, ніякого палацу не дісталось, і проживав він собі на старій своїй кватирі..."

Сатиру, як гостру зброю на ворогів, большевики признають і плекають. Але є в совєтській сатирі й гуморі точно визначена тематика, поза яку не вільно переступати, бо інакше та зброя обертається проти них самих. Отже вільно совєтському гумористові-сатирикові брати на вістря пера бюрократа, п'яницю, хулігана, „кліща", хабарника, вільно навіть висміяти недоладне зарядження якогось начальника, але поза тим — зась, поза тим б'ють письменника по голові. Сатиричний талант Зощенка умів картати й вивертати нутрощі совєтського режиму в такий спосіб, що комуністичні цензори роками не могли доглупатися, кого ж, власне, він висміває — „сірих людей" чи режим, який їх породив. Вони самі, певно, реготались, читаючи його по суті антисовєтські оповідання. Аж треба було Жданова, найлютішого совєтського цензора-різника, щоб навіки замовк талановитий сатирик. Бо те, що написав він уже після смерти Жданова, не має ніякої літературної вартости.

Найвизначнішому українському гумористові-сатирикові, Остапові Вишні, судилася ще гірша доля: після десятирічного заслання за „буржуазний націоналізм", він мусів сам повиривати зуби своїй сатирі. „стати самому собі на горло" — і переписати наново всі свої чудесні гуморески, позбавивши їх всього їхнього чару. І ще не один рік після того мусів Остап Вишня писати недолугі, до жалю випрані від усіх вишнівських блискіток „гуморески", в яких талантом Вишні вже й не заносить.

В. С-ко

Юрій Студинський

ПІСЛЯ РІШЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ТРИБУНАЛУ

Мюнхен. — Гамбург, Бремен і деякі громади в Гессені видали були розпорядження про переведення плебісциту в справі озброєння німецької армії атомовою зброєю. У всіх тих містах, власне краях при владі соціялістична більшість. Німецький Союзний Уряд з місця передав цю справу Найвищому Конституційному Судові, який зараз же видав тимчасове стримуюче розпорядження аж до розправи та судового вироку. Такий вирок саме тепер запав. Найвищий Німецький Конституційний Трибунал став на становищі, що ані крайові уряди, ані поодинокі міста чи громади не мають права втручатись у компетенцію загальносоюзного парляменту, чи пак уряду.

В дійсності вирок Найвищого Трибуналу попередив два тижні тому вислід виборів у Нордгайм-Вестфалії, де виборці голосували за чи проти атомової зброї для німецького війська, бо під таким гаслом вели опозиційні до уряду Аденауера партії свою виборчу кампанію. Як відомо, в цій країні Християнсько-Суспільна партія здобула абсолютну більшість, тобто ⅓ всіх німецьких виборців у Німеччині, що живуть в Нордрайн-Вестфалії, схвалила працю і політику союзного уряду.

Отже й вислід Найвищого Трибуналу не був ніякою несподіванкою. Колись сказав Талейран: „Не сталося ніякої події, це була звичайна звістка". Один злобний німецький журналіст заявив засмученому німецькому соціялістичному послові після вироку Найвищого Трибуналу: „Ви дійсно повинні б були бути дуже вдоволені, бо Найвищий Трибунал врятував вас від чергової політичної компромітації".

Очевидячки, в Німеччині існує дисципліна, і всі краї, які хотіли перевести плебісцит зразу підпорядкувались рішенню Суду. Німецький загал більше цікавився останніми паризькими модами, зокрема, якими довгими мають бути жіночі сукні: 50 сантиметрів від стіп чи 35, як хоче син і „престолонаслідник" померлого короля моди, Діор.

Зрештою, чи німецька армія матиме атомову зброю, чи ні, не змінює зовсім становища, бо нема ніякого сумніву, що американські й англійські війська, які стоять на території Німеччини, посідають атомову зброю. Цікаво, що професори конституційного права, які одночасно є членами Соціял-демократичної партії вважали за доцільне ще перед рішенням Найвищого Суду подати до відома, що народні плебісцити — зовсім не противляться конституції. Тепер злобні люди запитують, чого варті слова цих професорів університету, бо звичайні юристи, як це виказала анкета, всі одностайне передбачали рішення Найвищого Трибуналу. І вони пригадують слова Гайне: Гундертцванціг Професорен, Фатерлянд, ду біст ферльорен!

Реакція політичних німецьких кіл на вирок Найвищого Конституційного Трибуналу, очевидячки, різна. Соціял-демократи запевняють, що вони це рішення приймають, але не перестануть вести кампанії проти атомової зброї в Німеччині.

Вільні демократи вважають, що справа атомового озброєння німецького війська вертається з-поза парляментарних районів до німецького парляменту.

Німецька партія закликає соціял-демократів, щоб вони прийшли нарешті до політичного розуму і не підкопували Союзну Республіку своїми партійними гаслами.

І вкінці Християнська партія вважає, що Найвищий Трибунал вповні схвалив не тільки парляментарну діяльність, але й цілу тактику уряду.

Кажуть, що Аденауер на вістку про рішення Найвищого суду заявив: „Я дуже вдячний моєму приятелеві Олленгауерові за його знамениту пропаганду на користь мого уряду. Ми з-поміж християнських суспільників не маємо відповідної людини, щоб вела добру пропагандивну працю, але ми такої людини й не шукаємо, бо цю службу виконує провідник німецьких соціялістів".

ЗАГАЛЬНИЙ ПЕРЕПИС У СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ

Протягом восьми днів — від 15 по 22 січня 1959 року — в Совєтському Союзі буде переведений загальний перепис населення. Для цієї операції мобілізується вже тепер 600,000 осіб. Наступний перепис — четвертий за роки совєтської влади: перший був переведений у серпні 1920 р., а останній в 1939 році. Переписний лист міститиме 15 питань: про стать, вік, національність. рідну мову, освіту, місце праці, приналежність до „громадської групи" та ін. Офіційна ціль перепису — забезпечити підстави для „правильного плянування розвитку народного господарства і культури". Заступник начальника Центрального Статистичного Управління СССР П. Под'ячих, у статті, надрукованій в „Правді", пише між іншим про завдання перепису: „У зв'язку з цим цікаво відзначити, що буржуазна статистика дані про чисельність окремих національностей старається діставати не шляхом включення в переписний лист питання про національність, а на основі відповідей про рідну мову, громадянство або релігію. Але кому не ясно, що це не може дати точних даних про національний склад населення? Гноблені народи змушені постійно користуватися мовою панівної нації і навчати цієї мови своїх дітей. З часом багато людей забувають свою рідну мову і під час переписів подають мову панівної нації, як свою рідну".

Практика попередніх переписів у Совєтському Союзі якраз показує, що переписувачі всяким способом старалися побільшувати чисельність панівної московської нації, записуючи українців і білорусинів як „русских людей".

Степан Любомирський

ДВІ СЕСТРИ

(1)

Сутеніло. Де-не-де вже засвічувались жовтими світлами міські ліхтарні, але від цього світла нікому не ставало ясніше. Вулиці й площі гомоніли масами чужих військ як вдень, так і вночі, і Ганна старалась добігти додому, ще поки темрява розбісить солдатню. Бо тоді годі вже прорватись безпечно. А школа затримувала довго. На наказ влади школи мусіли працювати, хоч не було для них ні палива, ні жадного іншого забезпечення, а часто-густо під час науки до кляс вривалися п'яні вояки, лякаючи не тільки дітей і вчителів, але навіть партійного директора.

Це був час великого, збройного, вітчизняного безправ'я, і не було дня, щоб ранком не знаходили когось убитого на вулиці, вночі. Все місто животіло під вагою свободи, що нею втішалась одна тільки совєтська армія: гулять!

Обвантажена зошитами й острахом, учителька Ганна добралась щасливо додому. Як-не-як, а за мурами таки безпечніше. Закривши за собою двері, вона з усміхом звернулась до своєї сестри, і усміх завмер на її устах.

— Ти знов ідеш кудись?.. — спитала з болем.

Уляна оглядала натягнену на нозі панчішку і слиною стримувала очко від безнастанного лету вниз. На сестру тільки кинула байдужим поглядом .

— Вриваєшся у хату, якби на вулиці гнались за тобою. Хіба це розумно? Ще подумають солдати, що тікаєш від когось.

Ганна якось важко поклала зошити на столі, помалу зняла витертий плащик і з почуттям глибокого змучення сіла біля стола.

— Куди ти йдеш сьогодні? — спитала беззвучно. — Це ж майже кожного дня так.

— А чи я тебе питаю, куди ти ходиш? Знаєш, що я маю багато знайомих. Треба з людьми уміти жити. А не так, як ти, встромити ніс у папери і світу Божого не бачити.

— На вулицях стільки всякої голоти. Ти не боїшся?..

Уляна глянула на сестру згори.

— Я не така боязлива, як ти, хоч ти й старша за мене.

Ганна сперла голову на долонях.

— Я знаю, — сказала дерев'яним голосом, — я знаю, що ти не боязлива, я знаю, що ти розумна і що ти собі даєш раду, все це я вже знаю. Але чи хоч раз ти подумала, що про тебе говоритимуть люди, наші тутешні люди, що ще зберегли почуття гідности доброго дому? Яка порядна дівчина виходить під вечір з хати в таку пору? Чи знаєш хоч одну? — Ганна скерувала очі на сестру, але побачила на її устах тільки вираз іронії, почуття вищости.

— Говориш і говориш, як на муках. Хто там слухав би того всього. Я молода і не буду сидіти вдома. Сьогодні у Ромка іменини.

— А вчора? Народини у Василя, позавчора Михайло вернувся додому, перед тим ще Іван привіз із села ковбасу, а ще перед тим Степан заручився. Кожного дня якась причина. Що буде завтра?

— Не роби театру, — озвалась Уляна від дзеркала. — Може завтра я заручусь, і будеш мати спокій.

Ганна опустила голову. Жадним словом не могла вона скерувати Уляни на інший шлях. До науки вона не бралась, от ходила на виклади через другий або третій день. Її погляд на світ був щонайменше дивний, і Ганна не могла його зрозуміти. Як можна так втрачати дорогий час, молоді роки? Одного разу сказала Уляна, що не буде вчитися для совєтської влади. Якби була Україна, вона вчилася б. Ганна хитала головою. Все це були тільки викрути, все це тільки поверховна брехня, щоб під нею заховати своє правдиве, порожнє обличчя.

Уляна уважно малювала перед дзеркалом уста. Перервавши на хвилинку, глянула на сестру ніби співчутливо, ніби з жалем.

— У печі є тепле молоко, Михайло приніс сьогодні. І є хліб свіжий, від Анатоля. До твоїх смаркачів треба сил, їж.

Ганна приткала вуха долонями і потрясла головою.

— Я не хочу того солдатського хліба! Я не хочу! — скрикнула.

Та цей вибух прогомонів без жадного враження. Уляна тільки здвигнула плечима, поправляючи золотисті кучері, що звисали над чолом, з-під шапочки.

— Ти дурна. Це не солдатський хліб, — кинула через глече.

Ще один погляд у дзеркало, і Уляна вже була біля дверей.

— Це офіцерський, — сказала бундючно на прощання. Її кроки пролунали на сходах старої кам'яниці — і тільки всього. Пішла. А в хаті стало порожньо, аж стіни неначе зглянулись між собою.

Куди вона пішла? Що там з нею робиться? Хто буває в її товаристві? Ганна посиділа ще якийсь час без руху, зовсім автоматично розгорнула зошит і задумалась над першим словом, невправною рукою написаної задачі. На столі лежала ціла гора отих зошитів, але Ганна не відчувала ні сили, ні охоти до праці.

Скільки проминуло часу, не знала. Коли хтось застукав, апатично пішла відкрити двері. Певно, сусідка. Але це не була сусідка. У робітничій, ватованій блюзі стояв на порозі він, Петро. Здивувалась так, що не могла слова промовити, дивлячись на нього, як на з'яву. І він був збентежений.

— Я й сам не вірю... що я тут, — сказав хрипко.

І вона з трудом добилась голосу.

— Чого ви... чого ти?..

— Не впустиш?.. — спитав, оглянувшись, коли десь у кам'яниці грюкнули двері.

Відступилась набік і замкнула за ним двері. Високий, стрункий, мало змінився. Тільки на обличчі появилися зморшки, біля уст, біля очей. Але від нього не віяло на неї давнім чаром, аж дивно, як роки випололи живість серця. Навіть хвиля тепла не підступила їй до горла. Він вже був у кімнаті, вона ще стояла біля закритих дверей і сама собі дивувалась.

Потім пішла за ним. У кімнаті ніби не було місця для двох. Він стояв на середині, і вона мусіла обходити боком.

— Може чаю? — спитала розсіяно. — Я ще не вечеряла. — Я не голодний, Ганно.

— Не голоден? Що робиш тепер, де працюєш?

— Я приїхав три дні тому, Ганно.

— Пощо ти приїхав? По смерть? — подивилась на нього великими, темними очима, і йому моторошно стало від такого вітання.

— Ганно, ти ж знаєш. Я працюю далі.

— О, певно! Ось тут, на вулицях одного тільки міста роїться від ворожих військ, а ти — працюєш далі. Ти перевернеш цю державу, ясна річ. „Зродились ми..." і так далі. Ти ще не виріс з тих ілюзій?

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Вашингтон, Д. К.

З хроніки українського життя

9-го березня 1958 р., відбулися у Вашингтоні річні Загальні Збори Об'єднання Українців Вашингтону. В невеликій українській громаді в столиці, була це громадська подія загального характеру. Бо коли обі наші Церкви, відділи трьох братських забезпеченевих союзів, чи місцеві Осередки УВАН та НТШ мають свої специфічні завдання і тільки вряди годи виходять на загальну громадську арену, то Об'єднання Українців Вашингтону є власне по своїй природі осередком громадського життя українських жителів столиці і її метрополітальної округи.

Останні Загальні Збори були замітні тим, що закінчували вони дуже успішний трирічний період праці Об'єднання під проводом його голови д-ра Омеляна Антоновича. Впродовж того часу Об'єднання вийшло з давніших труднощів і розвинуло плянову роботу з участю чимраз більшого числа громадян.

Об'єднання займалося передусім влаштуванням традиційних національних українських святкувань, вело культурно - освітнє, клюбове й товариське життя та харитативну діяльність. Свято в річницю Тараса Шевченка, яке мало в Вашингтоні свою традицію пе заки хвиля нової еміграції посилила тутешню громаду, стало й тепер імпрезою, що чи не найбільш ярко об'єднує всі шари нашого громадянства. Останнє свято в минулому сезоні, в квітні 1957 р. могло похвалитися участю в ньому д-ра Миколи Шлемкевича, як гостя - промовця. Восени відбулося скромне Листопадове Свято, а вже цього року Свято 22-го Січня завершило традиційний ряд святкувань. Загальною популярністю втішаються в Вашингтонській громаді т. зв. „Живі Газети" Об'єднання, бо легкі і різнородні змістом є цікаві для різного „слухача" і дають змогу притягнути до співпраці більшу кількість громадян. В останньому році відбулись дві такі „Живі Газети", але сильну конкуренцію робили їм напр. Веселий Вечір Керницького й Понеділка і громадянська зустріч з проф. В. Кубійовичем з Европи. Теж дві традиційні забави, як завжди успішні, слід записати на конто Об'єднання в минулому діловому році. При Об'єднанню зорганізовано теж чоловічий хор під проводом диригента д-ра Зенона Нижанківського; на останньому Святі 22-го Січня виступив він уперше публічно і з неабияким успіхом.

Не всі спроби Управи Об'єднання заспокоїти потреби громади були успішні, напр. не вдалося зорганізувати Студентської Громади, а передусім намагання створити тут відділ Пласту для доростаючої молоді не дали теж покищо висліду. Нова Управа перебрала цю справу у свою програму. Зате Об'єднання може похвалитися своєю харитативною діяльністю. Вона зосередилась у Жіночій Секції під проводом п-ні Анізії Гілевої, і крім індивідуальних допомог, напр. хворим письменницям, проявилась в постійній опіці над українською школою в Ляндсгуті в Німеччині. Об'єднання перейняло опіку над цією школою, тобто матеріяльну допомогу потребуючим учням, як свою постійну справу. На жаль, організатори допомоги стверджують, що деякі із тих, які мали щастя поселитись в цій країні і забезпечити своїм дітям кращу долю, не виявляють достаточного зрозуміння й серця для потреб менше щасливих залишенців.

Давною проблемою Об'єднання Українців Вашингтону є справа власного Українського Дому в столиці. Об'єднання добре здає собі справу з репрезентативного характеру такого дому і знає, що засобами власних громадян гідного дому нам не здобути. Управа Об'єднання від довшого часу старалася дістати покров УККА для акції збірки в цілому краю. Вже надовго після цих зборів канцелярія УККА повідомила Об'єднання, що погоджується перебрати опіку над цією акцією всеукраїнського значення.

Д-р Антонович представив Загальним Зборам Об'єднання справу радіової передачі в Парижі, що була образою доброї слави сл. п. Головного Отамана Симона Петлюри. Збори дуже живо висказувались у цій справі і обговорювали можливі заходи протесту, зокрема письмові заяви і протести до французького уряду від організацій та окремих людей.

Зборам не вдалося задержати для Об'єднання дотеперішній його провід, зокрема голову д-ра О. Антоновича. Нову Управу очолив мґр Варварів Кость, а в її склад увійшли п. Е. Скоцко, д-р Я. Гелета, п-ні Роза Олексин-Сьокало, д-р Т. Залуцький, п. В. Сімянців та п. А. Білецький.

Шевченківський Вечір 27го квітня 1958 р. був першою імпрезою Об'єднання під новою управою. Знову замісцевий гість, цим разом проф. Роман Смаль-Стоцький, був головним промовцем. Чоловічий хор і ряд декляматорських виступів дітей зі школи - садочку п-ні Біровець, доповнювали програму.

Українська школа в Ляндсгуті, Німеччина, якою опікується Об'єднання Українців Вашингтону

Особливо милою була чергова імпреза, Діточа Забава 3-го травня. Після вечірки „Діда Мороза", яку влаштував був тут. Відділ УРСоюзу взимі, це була друга зустріч дітей нашої громади, жива, весела, дарма, що не дуже чисельна. Крім різних забав, діти зі шкілки п-ні Біровець і з „Музичного Садочка" п. Ольги Наконечної попнсувалися своїми вміннями.

В неділю 25-го травня чергова „Жива Газета" закінчила сезон культурно - освітнього життя нашої громади перед літньою перервою. Зміст газети — був головно присвячений пам'яті сп. п. Головного Отамана Симона Петлюри, про якого говорив п. Валентин Сімянців, та пок. Голови ОУН полк. Євгена Коновальця, про якого доповідав д-р Ярослав Шав'як з Балтімору.

юс

Йонґставн, Огайо

З діяльности Осередку СУМА

Місцевий Осередок СУМА ім. полк. Є. Коновальця влаштував в червні дві гарні імпрези. Першою з них було Свято Героїв, влаштоване в неділю 15-го червня у формі перегляду - монтажу геройської історії нашого народу, яка була також ілюстрована відповідними співочими та музикальними точками.

Свято відкрив голова Осередку п. Микола Чепак, а чоловічий хор при Осередку СУМА „Трембіта" відспівав Американський гимн. Головним доповідачем був гість з Клівленду, Огайо, п. Степан Зорій. Перша частина реферату охоплювала давнішу історію, і була ілюстрована хором з Гамалії (соліст п. М. Леник) та піснями „Козака несуть" і „Ой Морозе, Морозенку", які заспівав хор „Трембіта" та скрипковим сольом „Козаченьку, куди йдеш" Безкоровайного, яке заграла дуже гарно панна СлавцяЯрош. Крім того діточий хор Ю СУМА відспівав „Ой у полі могила". Друга частина реферату п. Зорія складалася в більшості з його власних переживань та спостережень з боїв УПА, в яких він брав участь як старшина. Ця частина була ілюстрована кількома повстанськими піснями, які відспівав хор „Трембіта".

Поміж цими двома частинами реферату п. Зорія була окрема доповідь д-ра Романа Стахури про Українських Січових Стрільців, по якій хор „Трембіта відспівав в'язанку стрілецьких пісень.

Колишня артистка театру М. Садовського пані Валентина Стахурова віддеклямувала добре підібраний до програми вірш „Епітафія", а хор „Трембіта" закінчив Свято піснею „Слава Героям" та відспіванням Національного Гимну.

Чоловічим хором „Трембіта" диригував п. Антін Когут в заступстві перешкодженого іншими обов'язками диригента хору мґр. Мирона Жмуркевича, а диригенткою діточого хору була панна С. Ярош. Панна Орися Штинь супроводила на фортепіяні деякі точки хору і скрипкове сольо.

Друга імпреза відбулася в неділю 29-го червня з нагоди закінчення шкільного року в Недільній Школі, веденій Осередком СУМА в Йонґставні, Огайо. Школа є поділена на два ступні: вищий та нижчий і має 50 школярів, хлопців та дівчат. Головою Виховної Ради Осередку СУМА є мґр. Мирон Жмуркевич, який вложив много труду і праці, щоб приготовити це гарне свято, яке відбулося під кличем „Діти — Родичам".

Свято розпочато Американським гимном, який заграла на фортепіяні панна Орися Штинь. Голова Осередку СУМА п. Микола Черник привітав присутніх батьків, дітей та гостей, а парох місцевої української католицької церкви, о. монсіньйор Лев Адамяк, який є також і катехитом школи, сказав святочне слово.

Виступали діти місцевого Ю СУМА. Відіграно діточу оперу М. Лисенка „Коза Дереза", яку в нашім місті виставлено перший раз. Дуже добра гра і співи малих артистів зробили на присутніх велике враження. Блискам фотографічних апаратів не було кінця. Виставу підготовив і нею диригував мґр. Жмуркевич. Колишня артистка театру Садовського в Києві, пані Валентина Стахурова була режисеркою, за що дістала гарний дарунок та велику китицю рож. Чудові костюми для звіряток пошили матері дітей, згл. Жіноча Секція Осередку СУМА під проводом пані мґр. К. Жмуркевичової та при співпраці пані Євгенії Черкасенкової. Вдалу характеризацію дієвих осіб перевів п. Василь Прокопик. Партія фортепіяну була в руках панни Орисі Штинь. В сольових ролях виступали Марійка Чепак, Маруся Штинь, Міля Сухар, Керол Юрист, Гриць Коваль, Марія Антончак, Мирося Стапай, Сандра Нікляс, Богдан Данилик та Керол Козовскі. В хорі було 40 дітей. Була дуже гарна декорація лісу з хаткою лисички, яку зробили пп. Грицак таВ. Мисів. Ціла ця вистава вийшла дуже гарно і остане надовго в пам'яті численної публіки. Можливо, що її виставлять в деяких сусідніх місцевостях.

В другій частині свята діти вивели хоровід „Ходить гарбуз по городу" (гарбузом була Петрися Юрист), заграли колисанку „Мати доню колихала" (Люба Мисів Флютафон, Маруся Штинь та Михась Ярош скрипки), заспівали хором „Ой у полі могила" та „Та нема гірше нікому", і заграли дві пісні на мандолінах. Діточим хором диригувала панна Славця Ярош, донька голови місцевого Відділу УККА п. Михайла Яроша. Вона також заграла скрипкове сольо в супроводі мандолінової оркестри. Годиться згадати при цій нагоді, що панна Ярош є дуже талановитою скрипалькою та що цього року одержала стипендію від Йонґставнського університету для продовжування науки гри на скрипці.

Рідко коли виступи дітей відбуваються без народних танків. Так і наші діти затанцювали під кінець програми дуже гарно кілька народних танків, яких навчив їх п. Віктор Богуславський з Клівленду, Огайо.

Поміж поодинокими вжезгаданими точками було кілька деклямацій, які виголосили дівчатка: Леся Леник, Ірина Смерека та Леся Гнатів. Гість з Гемілтону, Канада, сумівець п. Іван Гевко, склав привіт місцевому Осередкові СУМА та побажав йому як найліпших успіхів в дальшій праці.

До цієї багатої програми приєдналися ще виступи дітей братнього Юного СУМА з сусіднього Кентону, Огайо. Кентонські діти затанцювали дуже гарно, під проводом п. Івана Олійника, Коломийку і Запорожця, дівчатка Володимира Гудз і Люба Головата заграли гарно на фортепіяні, а Маруся Олійник задеклямувала віршик „До України".

Очевидно, що була також роздача шкільних свідоцтв, яку перевели голова Виховної Ради Осередку СУМА мґр. М. Жмуркевич та голова Осередку п. М. Чепак. Три найліпші учениці Марія Савицька, Марійка Чепак та Леся Гнатів одержали нагороду за пильність по гарній книжці.

Пп. Дмитро та Богдан Чепак перевели конкурс на королеву для тієї діточої імпрези, на яку вибрано Марійку Чепак. Люба Грицак і Леся Леник стали великими княжнами.

Голова Осередку СУМА п. Чепак висловив подяку отцю монсіньйорові Адамякові та іншим учителям Недільної Школи, і всім тим, що причинилися до того Свята. Закінчено цю дуже гарну імпрезу відспіванням Українського Національного гимну. Святом проводив д-р Роман Стахура. Після цьоговідбулася скромна гостина для учасників Свята, яку приготовила Жіноча Секція Осередку СУМА (голова пані мґр К. Жмуркевичова). Весь дохід зі Свята призначено на розбудову Недільної Школи.

Д-р Роман Стахура

Гартфорд, Конн.

Парафіяльне Свято.

27-го липня Православна Парафія св. Володимира в Гартфорді святкувала свій престольний празник. На це велике свято завітав Владика Архиєпископ Мстислав.

Вітали Владику перед церквою численно зібрані вірні та малі діти, які піднесли йому два букети живих квітів. При вході до церкви вітав Владику хлібом та сіллю голова громади нашої парафії Наум Крикун. Хор під диригуванням п. Сторожука проспівав „Достойно". Торжественну Богослужбу відправив Владика Мстислав в сослуженні трьох священиків Архимандрита П. Опаренка з Ню Гейвену, прот. З. Ковальчука, настоятеля парафії та о. Юрія Красевича з Віліментика. Церква була заповнена членами парафії та гістьми. Треба тут зазначити, що між нашою парафією та парафією з Віліментик існує неписаний договір, що кожного року одні до одних їздять на храмове свято, невідправляючи в себе Служб Божих, коли відбувається храмове свято в іншій парафії. До Служби Божої співав хор під управою диригента п. Сторожука. Всі вірні молились, щоб був спокій в парафії та щоб Бог визволив нашу Україну від московського ярма.

Після Служби Божої відбувся спільний обід в Українському Горожанському Клюбі, під час якого здоровили з Парафіяльним Святом та бажали всього найкращого ВПросвященний Владика Мстислав, Архимандрит О. П. Опаренко, о. Ю. Красевич та о. З. Ковальчук а також голови громад з Бриджпорту і Віліментику. Відкрив свято голова Гартфордської Православної громади Наум Крикун та передав ведення свята товстмайстерові п. Сторожукові. Від громади промовляли ще п. Шрайтер та п. Москаль. Від місцевих організацій вітали Владику та з святом від ООЧУС-у голова Гардф. Відд. п. Рудзінський та СУМ-і п. Гладун. Після офіційної частини в цій же залі відбулася забава для молоді та охочих.

Ф. Шрайтер

Ютика, Н. Й.

Посвячення храму Божого

3-го серпня 1958 р., в Ютиці завершився історично - релігійний акт, посвячення храму Божого св. Покрови Божої Матері з участю Їх Високопреосвященства Архиєпископа Паладія, в сослуженні чотирьох священиків.

Під час Архиєрейської Богослужби співав мішаний хор з Сиракюз під диригентурою п. Склонного. По Службі Божій відбувся парафіяльний бенкет із значною кількістю парафіян та гостей. На бенкеті промовляв настоятель парафії о. Микола Немежицький, привітавши Високопреосвященного Архиєрея, священство та подякував присутнім. Дальша промова о. М. Немежицького вказувала на те, яку велику духову користь дає людству храм Божий. Наступну промову виголосив д-р К. Громів з Ню Йорку, говорячи про організовану молодь, яка з часом має перебрати керму українського громадського життя. Він зворушливо передав вірним привіт від —хворого Архиєпископа Ігоря. Неодному з присутніх було видно сльози на очах, бо Архиєпископ Ігор уважав Ютику за свою літню відпочинкову місцевість, де й в останніх роках перебував поміж своїми вірними.

Кінцеву промову виголосив Архиєпископ Паладій, вказуючи на оту витривалу вложену працю в будові Церкви Христової та підносячи бадьорість духа у вірних.

Парафія св. Покрови Божої Матері не числиться кількістю, а якістю. Трудолюбимі парафіяни Української Автокефальної Православної Церкви в Ютиці, кілька років тому під проводом тодішнього настоятеля о. Степана Позичайла вперто боролися з внутрішніми трудноцами за свою церкву. З твердою вірою, в свою правду пп. Іван Герець, Яків Федін і Дмитро Бігун зуміли вдержати своїх синів і дочок у тій самій своїй церкві, яку привезли з широких степів України. Своїм прикладом у різних формах вони вдержали і решту молоді, яка тут знаходитьсь без батьківської опіки, і навчили її як треба любити своє і шанувати інше.

В останній час вони передали майже увесь провід парафії молодому поколінню пп. Михайлові Луценку, Борисові Лобащукові, Петрові Громову, Олександрові Герецю, Володимирові Турчакові, Вікторові Бігунові та іншим.

Оказується, що оці молоді провідники парафії Св. Покрови Божої Матері в Ютиці з молодим священиком о. Миколаєм Немежицьким на чолі не відступають від того, що намітили їхні батьки, і оце вже вони приготовили храм Божий то благословення.

Може б ми й не згадували про все те, коли б тут були тільки старші віком парафіяни, а тому, що тут переважає молодь, яка в підсовєтській дійсності не мала змоги вчитись катехизму чи прилюдно молити Всевишнього Бога, за винятком того, що мати крадькома перевела молитву, або тільки робила хрест над дитиною, коли вже спало,

І так на вільній американській землі здвигнено ще один Храм Божий і здвигнули його люди, яким безбожний окупант на Рідній Землі забороняв не тільки церкви будувати, але й молитися до Всевишнього Бога.

Володимир Запаринюк

● Телевізійна Компанія Бродкестінґ Систем 25-го вересня висвітлюватиме фільм п. н. „Змова проти Сталіна" від 9.30 до 11-ої години.

В Йорданії викрили нову змову

Амман. В Йорданії викрили нову змову, перевівши численні арештування в державних йорданських установах. Центром змови були деякі місцеві урядовці з Допомогової Агенції Об'єднаних Націй, які використовували транспортові можливості тієї Агенції для перевозу вибухових матеріялів. Змову почали розкривати від моменту арештування молодого палестинця, що скінчив фінансований американцями університет в Аммані, дра Стефана Теодоре та його наречену, доньку багатих місцевих купців, недалеко місця, на якому стався важкий бомбовий замах в будинку державної Ради розвитку, яка тісно співпрацює з американською допомоговою Програмою 4-ох пунктів. При арештованій дівчині знайдено частини, потрібні для будови годинникових бомб. Арештовано йорданського цензора та урядовців в міністерстві здоров'я. Політичні кола стурбовані, що оце вперше виявилось, що до терористочної акції проти існуючого режиму дали себе втягнути у змову державні урядовці та абсольвенти університету. Керівні чинники закидають так званому Другому відділові військового штабу в Сирії керівництво цією змовою та постачання змовникам вибухових матеріялів і зброї. Король Гуссейн одверто натаврував президента З'єдиненої Арабської Республіки Нассера, назвавши його найважливішим помічником справи комунізму на Середньому Сході.

Т. К. Ґленнен найменований на голову Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації

Вашингтон. — Клівлендський професор і колишній член Комісії Атомової Енергії Т. Кейт Ґленнен 8-го серпня був найменований президентом Айзенгавером на голову Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації. Конгрес ухвалив окремий законопроєкт про організацію цієї аґенції, а Президент його підписав 10 днів тому. Гадають, що Сенат затвердить без спротиву цю номінацію ще перед закінченням праць цієї сесії. Ґленнен має 52 роки, походить із Північної Дакоти, в 1927 році закінчив університет Єйль, був директором лябораторії фльоти в Ню Лондоні, Коннектикат, під час другої світової війни. На його заступника найменований є директор Крайового Дорадчого Комітету і президент технологічного Інституту д-р Г. Л. Драйдеж.

Польський моряк Айбель зможе прибути до ЗДА

Ст. Луїс. — Польський моряк Ришард Айбіль, який в серпні ц. р. скочив був з польського торговельного корабля „Фридерик Шопен", 9-го серпня дістав можливість стати американським громадянином, хоч давніше іміграційний уряд ЗДА наказав був вислати Айбеля на польський корабель, відмовляючи йому права азилю в цій країні. В обороні Айбеля станули польсько - американські добродійні організації і домоглися того, що іміграційні урядовці переслухали ще раз Айбеля на польському кораблі і довідалися, що він не може вертатися до Польщі тому, що восени 1956 року брав участь в познанському повстанні, і після того був без праці, а працю на „Фридерику Шопені" дістав аж тепер перед виїздом в цю подорож, під час якої втік. Тепер прийшло до компромісу між іміграційними властями і департаментом справедливости і вирішено, що Айбель мусітиме на 29 днів виїхати з цієї країни з запевненням, що він може виїхати до некомуністичної держави і звідтам просити про формальний дозвіл на в'їзд до цієї країни, в якій зможе мати дозвіл на постійний побут.

ПАНІ АЙЗЕНГАВЕР ДІСТАЛА ПАМ'ЯТКУ З „НАВТІЛЮСА"

Вашингтон. — Командант атомового підводного човна „Навтілюс" комодор В. Р. Андерсон передав пані Айзенгавер пам'ятку з того човна під час його плавби попід Північний біґун — годинник із контрольної кімнати та мапу цієї плавби. Пані Айзенгавер була „хресною мамою" „Навтілюса" в дні 21-го січня 1954 року.

В НЮ ЙОРКУ ВКРАЛИ БІЖУТЕРІЇ ВАРТОСТИ 163,000 ДОЛЯРІВ

Ню Йорк. — 10-го серпня під час того, як поліція пильнувала безпеки совєтського міністра Андрея Ґромика, який прибув на асамблею ОН, злодії використали той момент, що при ювілерській фірмі „Тіффані" на 5-ій евеню не було впродовж 20-х мінут поліціянта і викрали біжутерії, вартости 163,000 долярів, розбивши виставову шибу.

ЗДА матимуть харчову надвишку в найближчих 5-ох роках

Вашингтон. — Президент Айзенгавер вислав 6-го серпня звіт Конґресові про надвишку харчів в урядових магазинах. Згідно з цим звітом, який виготовив голова Комісії для справ надвишки рільничих продуктів Кларенс Френсіс, ця країна матиме надвишку харчових продуктів в найбижчих п'ятьох роках, а може навіть і довше. Від 1954 року вдалося урядові позбутися харчів на суму 6.752,-200,000 долярів, а цього року впродовж перших шістьох місяців вислано закордон харчів на суму 985 мільйонів дол. (продано за чужі валюти, замінено або подаровано). Френсіс пропонує, щоб справу харчової надвишки вирішував Конґрес на кілька років наперед, бо дотеперішнє однорічне плянування виявилося не корисне. Республіканці підтримують секретаря рільництва Бенсона в справі зменшення допомоги фармерам за рільничі продукти, і тим способом бажають спричинити зменшення ріль. продукції.

168 учителів бере участь в міжнародній виміні педагогів

Вашингтон. — Комісар виховання ЗДА д-р Лоренс Дж. Дертік повідомляє, що 8-го серпня 100 американських учителів із 26-ох стейтів відїхало кораблем „Юнайтед Стейтс" до Англії, щоб там зайняти пости 100 англійських учителів, які прибудуть в шкільному році 1958/59 на педагагічну працю в ЗДА. Англійські вчителі мають прибути до Ню Йорку вже 12-го серпня на кораблі „Квін Елізабет". Між 12-им і 19-им серпня мають прибути до ЗДА 68 учителів з Австралії, Австрії, Бельгії, Куби, Канади, Чіле, Франції, Німеччини, Італії, Голляндії, Нової Зеляндії і Норвегії. Таке саме число американських вчителів виїде до тих країв. В тому вимінному русі вчителів має в цьому році взяти участь коло 600 учителів із ЗДА та 43 інших держав. Для ЗДА це 13-ий вимінний рік.

Апеляційний Суд звільнив драматурга А. Міллера від кари за образу Конґресу

Вашингтон. — Апеляційний Суд ЗДА 7-го серпня звільнив драматурга Артура Міллера від кари за образу Конґресу під час переслухань в 1956 р. Міллер признався, що в 1947 році був на зборах Комуністичної партії, але не хотів подати судові прізвищ інших осіб, що були разом із ним, заявляючи, що не може свідчити проти своїх приятелів і знайомих. Під час другої розправи в 1957 році Міллер дістав був досить малу кару, бо тільки 500-долярову гривну і один місяць тюрми з припиненням виконання кари. — Але він апелював і від тієї кари, і тепер Апеляційний Суд ЗДА зовсім звільнив цього драматурґа й чоловіка відомої кінової зірки Мерилин Монро від кари.

15 моряків згинуло, а 36 є поранені під час зудару нафтоналивних кораблів

Нюпорт, Ровд Айленд. — 7-го серпня під час густої мряки зударилися два нафтоналивні кораблі, коли перепливали через канал півмилі завширшки при в'їзді до затоки Нарра-Ґенсет. Експльозія розірвала один танкер, а після того обидва кораблі загорілися. З цієї катастрофи вийшло живими лиш 36 моряків, але багато з них є поранені або попечені, і то дуже критично. На 10,340-тонновім танкері „Ґалфойл" було 38 моряків, а на 1,500-тонновім „С. Е. Ґреґем" 15 моряків, і цей менший корабель віз один мільйон ґальонів ґазоліни. Експльозія була така сильна, як від динаміту, а густа мряка утруднювала рятункову акцію.

НЕПРАВИЛЬНИЙ ПЕРЕХІД ВУЛИЦІ В НЮ ЙОРКУ КОШТУЄ $2.

Ню Йорк. — Від 8-го серпня за неправильний перехід вулиці в Ню Йорку треба буде платити кару 2 дол., яку можна буде пересилати поштою. Переходити вулиці можна тільки на кінцях бльоків і тоді, коли є зелене світло. Автоводії дістали пересторогу, що будеться їх гостріше карати, якщо не шануватимуть прав пішеходців.

● У Лондоні, водій таксівки, бажаючи обминути собаку, втратив контролю над автом і влетів перед самим Букінґгемським палацом на чоту ґвардийців, що маршували на зміну варти. Двох ґвардійських вояків і двох пасажирів авта важко поранено.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 117, повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 16. серпня, о год. 7-ій веч., в домівці при 33 Іст 7-ма вул. Участь членів обовязкова, бо є важна справа до остаточного вирішення. — С. Кучма, предс.; В. Калина, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 83, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 16. серпня, о год. 5:30 веч., в домі Т-ва У. А. Горожан, 847 Н. Френклин вул. Просимо членів прибути та вирівняти свої належитості, в противнім разі можуть бути суспендовані. — С. Чорномаз, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Т-во ім. М. Грушевського, Відд. 219, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться дня 16. серпня, о год. 7-ій веч. — Юров, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Т-во Зап. Січ, Відд. 155, подає до відома своїм членам, що місячні збори відбудуться 15-го серпня точно о год. 7-ій веч. в залі Народ. Дому. Проситься членів конечно прибути, бо буде одна дуже важна справа до полагодження. Рівнож проситься довгуючих членів вирівняти свої залеглості. — М. Чумер, секр.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і спільниками 20 мільйонового майна організації.

● РОЗШУКИ ●

Богдан МИСЬКО пошукує ІВАНА МИСЬКА з Винник обл. Львів. Маю для нього вістку від його сестри з Винник. Писати:
BOHDAN MYSKO
1101 N. La Salle St.,
Chicago 10, Ill.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ІВАН КРАСНОШЛИК, член Т-ва Сокіл, Відд. 336 У. Н. Союзу в Клівленд, О., помер дня 21 липня 1958 р., проживши 59 років. Родився в с. Волошки на Волині, Україна. Полишив у смутку дружину Ніну, сина Володимира і шваґра Юрія Чередніченка. Похорон відбувся з похор. заведення і укр. прав. церкви св. Володимира при участі Родини, Приятелів і Членів Т-ва Сокіл. — В. Н. П.!
Г. Кисіль, секр.

МИХАЙЛО ОНИЩУК, довголітній член та рекордовий секретар в роках 1918—1921 Б-ва св. Стефана, Відд. 221 У. Н. Союзу в Шикаґо, помер по довгій недузі на 68 році життя 29 липня 1958 р. Покійний родився в с. Черпихів, пов. Тернопіль, Зах. Україна. Залишив в смутку дружину Євдокію, двох синів Юрія і Данила та три внуки. Похорон відбувся 2 серпня при участі Родини, Членів Відд. 221 та Приятелів з укр. катол. церкви св. о. Миколая. Похоронено на цвинтарі св. о. Миколая. — В. Н. П.!
Т. Шнікула, секр.

Зміна адреси

До Адміністрації „СВОБОДИ",
81-83 Grand Street
(P. O. Box 346)
JERSEY CITY, N. J.

Долучаю 10 центів — прошу змінити мою адресу.

Моя СТАРА адреса була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ____________
Ім'я і прізвище ____________
Адреса ____________
____

Моя НОВА адреса така:
Ім'я і прізвище ____________
Адреса ____________
Адреса ____________
____

ТАРЗАН, ч. 4107. Чи певна смерть?

Тарзан кілька разів упав, знепритомнівши від слабости, — але Джім не зближався до нього. Він свідомо мучив мавполюда, настигаючи його тільки тоді, коли той задалеко відходив.

Цей садистичний характер його ворога дав тепер Тарзанові надію на передишку.

Він обережно провів Кейсі попри болото, а тоді болісним зусиллям виліз на самітне дерево.